

Cordaid

Donateursmagazine
nr.2 april 2022

Zin

geven

Rozemarijn van 't Ende
'Overheid wees eerlijk
over klimaatcrisis'

**Shea boter uit
West-Afrika**
Gemaakt voor
en door vrouwen

Filmende jongeren
Bijzonder
stageproject

**Meer kansen
voor vrouwen**

Cordaid strijdt voor gelijke rechten

DAAROM

WAAR: Oosten van de Democratische Republiek Congo.

WANNEER: Januari 2022.

WAT: Training voor ruim tachtig collega's die werken op het gebied van vrouwen-gelijkheid en vrouwenrechten. Doel van deze training: in onze programma's op de best mogelijke manier vrouwen en mannen helpen.

WIE: Cordaid-collega Anne Kwakkenbos verzorgt de

training. Als genderexpert zet zij zich in voor rechten van vrouwen en meisjes in conflict-landen.

WAAROM: Helaas hebben overal ter wereld mannen nog steeds meer macht en invloed dan vrouwen. Ook in Oost-Congo. Hierdoor wordt niet altijd voldoende rekening gehouden met de behoeften van jongeren en vrouwen.

IMPACT: In een enquête na de training vertelden deelnemers dat ze alerter waren in hun werk en beter hun best deden vrouwen erbij te betrekken. Enkele deelnemers zeiden dat ze ook binnen hun gezin de rolverdeling hadden besproken. Vaak doen vrouwen het meeste werk in huis. Naar aanleiding van deze training worden de projecten nog beter op vrouwen afgestemd.

Cordaid-medewerker Anne Kwakkenbos zet zich in voor rechten van vrouwen en meisjes.

FOTOGRAFIE ANNE KWAKKENBOS

Inhoud

Nr.2 april 2022

20 Jonge mensen met camera's veranderen hun wereld

14 Waterpomp in woord en beeld

6

De praktijk van mannen- en vrouwenrechten

10

Akinyi over vrouwelijk leiderschap

26

Anne Mieke van Gestel liet de opbrengst van haar huis na aan Cordaid

VERDER P2 Daarom P4 Opstokers P11 Concreet P12 De ruimte P16 Inspiratie P17 Gedicht P18 Op Weg over sheaboter P23 Mijn verhaal van tropenarts Christina de Vries P24 Pleidooi van Rozemarijn van 't Einde P27 Over Cordaid P28 De spreuk van Marjorie Malbons

Op cover: Chimène Endjizekane, advocaat in Centraal-Afrikaanse Republiek, zet zich in voor slachtoffers van seksueel geweld. Lees haar verhaal op pagina 8. **Fotografie:** Mickael Franci

DRIELEDIGE HULP VOOR DROOGTE IN OOST-AFRIKA

Cordaid heeft samen met lokale partners de afgelopen 18 maanden hulp verleend in extreem droge gebieden in Ethiopië en Somalië. Niet alleen levensreddende noodhulp, maar ook middelen om in eigen levensonderhoud te voorzien, herstelwerkzaamheden en hulp bij conflicten en vredesopbouw in deze fragiele gebieden.

Dit is bereikt:

5.225 mensen kregen hulp om in hun levensonderhoud te voorzien, zoals koeien, zaden voor landbouw en voedsel en medicijnen voor hun vee. Ook hebben mensen hulp in de vorm van contant geld gekregen. Dit konden ze zelf uitgeven aan wat ze het meest nodig hadden.

9.090 mensen kunnen weer gebruik maken van -herstelde- waterbronnen en drinkbakken voor vee.

5.500 mensen hebben profijt van verschillende activiteiten in conflictbeheersing en vredesopbouw.

Deze hulp op drie verschillende gebieden is succesvol gebleken omdat het verschillende problemen tegelijk aanpakt. Hierdoor wordt meer en blijvend resultaat bereikt.

Postcode Loterij schenkt € 1.800.000 extra

FOTOGRAFIE RIENEKE DE MAN

Heel blij zijn we met de extra bijdrage van € 1.800.000 van de Nationale Postcode Loterij voor het project (B)eat the Locust [Versla/eet de sprinkhaan] in Noord-Kenia! U herinnert zich wellicht de beelden van kaalgevreten akkers in Oost-Afrika eind 2019. Klimaatverandering leidt tot steeds gunstigere omstandigheden voor sprinkhanen met frequentere plagen tot gevolg. Chemische bestrijding vanuit vliegtuigjes is funest voor de gezondheid van mens, dier en voor de biodiversiteit. Samen met de Postcode Loterij biedt Cordaid een duurzame oplossing voor sprinkhanenplagen, zodat de nomaden (met name jongeren en vrouwen) een alternatieve bron van inkomsten kunnen genereren. In plaats van sprinkhanen te bestrijden met chemische middelen, gaan we ze vangen en verwerken tot veevoer. Zo bedreigen sprinkhanen de voedselzekerheid niet, maar dragen ze er juist aan bij.

School in Nijmegen in actie voor Cordaid

Een groep leerlingen van het Canisius College in Nijmegen heeft een lesmarathon van 24 uur georganiseerd voor Cordaid, die plaatsvond op 13 en 14 januari. Resultaat: een geweldige ervaring voor de scholieren en een prachtige opbrengst van ruim € 1.000 voor onderwijsprojecten van Cordaid. Economiedocent Ali Salur, motivator achter het project, is enorm trots op de leerlingen: 'Ze hebben het programma voor de marathon, met sprekers, workshops en lezingen zelf bedacht en geregeld. En dat in een tijd met covid en lockdowns: het was lange tijd helemaal niet zeker of de marathon überhaupt kon doorgaan en dan zo'n

opbrengst.' In de lokale en regionale media kreeg de sympathieke actie veel leuke publiciteit. Een extra opsteker was het NOS

Jeugdjournaal dat speciaal langs kwam en een reportage van de dag heeft uitgezonden.

Cordaid-medewerker Matthias van Halem samen met de twee organisatoren van de lesmarathon

Groeten
- uit -
Nederland

FOTOGRAFIE PAUL RAPP

De Afghaanse Samira en haar gezin vluchtten naar Nederland

‘Eindelijk een beetje rust’

Samira werkte als vrouwenactivist voor Cordaid in Afghanistan en vluchtte naar Nederland. Een stel uit Nijmegen was geraakt door hun verhaal: nu woont het gezin om niets een half jaar in hun huis.

Bij Cordaid zette ik me sinds 2015 in voor vrouwenrechten. Onder de Taliban mogen vrouwen niet buitenshuis werken. Ik was dan ook in gevaar.' Net zoals andere vrouwelijk collega's doet Samira alles om het land te ontvluchten. De luchthaven in Kaboel is een gekkenhuis, de weg erheen een gevaarlijke hindernissenbaan. Bij de tweede poging lukt het. Samira, die zwanger is, komt met haar dochtertje van 2,5 en haar man terecht in de noodopvang bij Nijmegen. 'Het was zo moeilijk om bij de luchthaven in Kaboel te komen. De eerste keer liep mijn dochter blauwe plekken op, zo hard werd er geduwd. De tweede keer moesten we een modderrivier oversteken en over een muur bij het vliegveld klimmen. Het lukte. Ik heb nog steeds nachtmerries van die tocht. In de noodopvang in Heumensoord sliepen we met honderden

in een tent. Dag en nacht hoorde je iedereen praten en kinderen huilen.' Het gezin van Samira, dat net als andere geëvacueerde Afghanen een verblijfsvergunning kreeg, heeft recht op huisvesting. Maar dat duurt nog even. Een Nederlands stel las over Samira en haar gezin in De Gelderlander en wilde iets doen. Ze boden hun woning aan voor een half jaar. 'Wat een leuke en lieve mensen!', vindt Samira. 'Nu hebben we eindelijk een beetje rust. We zijn zo blij.' Na de traumatische gebeurtenissen is hen die rust van harte gegund. En er is meer goed nieuws. Terwijl Samira en haar gezin zich voorbereiden op de bevalling, heeft haar man een baan gevonden in Venlo. Samira: 'Zonder de steun die wij krijgen van geweldige Nederlandse mensen waren we nergens.' ■

Dit artikel is gebaseerd op eerder verschenen berichten van De Gelderlander

Leestip op website:
**'Enkeltje Kaboel-
Heumensoord', het verhaal
van onze gevluchte
Afghaanse collega's.**
cordaid.nl/gevlucht

STERKE VROUWEN

Gelijkwaardigheid van vrouw en man, méér dan een mensenrechtenkwes- tatie

Vrouwen en mannen hebben dezelfde rechten. Zo staat het in de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens. Maar de praktijk is anders.

Er is geen land in de wereld zonder structurele ongelijkheid tussen vrouw en man. IJsland komt in de buurt. In landen als Jemen en Afghanistan is het ontzettend moeilijk om als meisje of vrouw überhaupt te functioneren. Die ongelijkheid tussen man en vrouw heeft weinig te maken met biologische verschillen, maar veel met machtsverhoudingen en normen. Het gaat niet om het geslacht, het gaat om gender: waardeoordelen over wat mannelijk en vrouwelijk is. Die verschillen per land, maar mannelijkheid gaat bijna overal gepaard met meer status, meer macht en meer geld. Voor vrouwen en meisjes komt dat neer op meer van het slechte (armoede, honger, seksueel en huiselijk geweld, risico's bij rampen) en minder van het goede (medische zorg, onderwijs, inkomen en arbeid, vrijheid, inspraak).

Feminisme

'Uiteindelijk draait het om macht', zegt Anne Kwakkenbos, Cordaid's genderexpert. 'Eeuwenlang hebben mannen hun machtspositie vergroot, met de steun van staat, kerk en cultuur. En wie de macht heeft, wil de macht houden. Feminisme is de strijd tegen die ongelijkheid.' Ook in Nederland is die strijd nog niet gestreden. Mannen participeren meer op de arbeidsmarkt, krijgen beter betaald voor hetzelfde werk, delen minder in de zorgtaken en zijn minder vaak het slachtoffer van partnergeweld dan vrouwen.

Gelijkwaardigheid naar geslacht en gender is, net als die naar leeftijd, afkomst of geaardheid, niet enkel een mensenrechtenkwes-
tatie. Het is de basis voor een duurzame, meer welvarende en vreedzame wereld. Of zoals Anne Kwakkenbos het zegt: 'Gelijke behandeling is goed voor iedereen, niet alleen voor meisjes en vrouwen. Want als je hen beknut of onderdrukt, dan gaat minstens de helft van de rijkdom van een samenleving verloren.'

Gelijkwaardigheid vergroot het welzijn in gezinnen, versterkt economieën en zorgt voor stabiliteit en vrede. Want bestuur dat niet representatief is, zoals vredesonderhandelingen zonder deelname van vrouwen, gooit alleen maar olie op het vuur.

'Feminisme is strijd tegen ongelijkheid'

Vrouwen voorop in de strijd voor verandering

Cordaid werkt vooral in fragiele landen. Gewapend geweld en natuurrampen ondermijnen er voortdurend basisrechten en -voorzieningen en vergroten ongelijkheid. 'Als ouders door oorlog bang worden om hun kinderen naar school te sturen of te arm zijn om schoolgeld te betalen, wie houden ze dan het eerst thuis? Hun dochters', zegt Kwakkenbos.

Maar conflicten bieden ook kansen. Zo kwam de strijd voor vrouwenkiesrecht in Europa met succes op gang tijdens de Eerste Wereldoorlog. Als alles op losse schroeven staat, kunnen zaken veranderen. Als straffeloosheid en geweld hoogtij vieren, lopen jongeren, zeker ook jonge vrouwen, voorop in de strijd voor verandering.

In elk land werkt Cordaid weer anders aan gelijkwaardigheid. 'In DR Congo zie je dat vrouwen binnen het gezin, op het veld en op de markt bijna al het werk moeten doen. In Afghanistan zie je dat vrouwen binnenshuis moeten blijven. De publieke ruimte, ofwel de samenleving, is van mannen', legt Anne uit. 'Ongelijkheid pak je dus overal anders aan. Maar de start is steeds hetzelfde: luisteren naar wat vrouwen en meisjes willen. Om zich veilig te voelen. Om hun recht te halen. Om hun gezin, hun gemeenschap, zelfs hun land op de rit te krijgen.'

Om dat voor elkaar te boksen, moeten vooral mannen aan de bak. Maar de vonk van verandering komt vaak van vrouwen. Vrouwen die met elkaar en met gendersensitieve mannen ook bij flinke tegenwind doorzetten. 'Elke week krijg ik online wel een seksistische verwensing of bedreiging', zegt Anne. 'Dat is vermoeiend en soms eng. Maar het laat ook zien waarom ons werk zo nodig is.'

Wilt u weten hoe genderongelijkheid uitpakt in de rest van de wereld? Ga dan naar data.unwomen.org/countries

Economische kans voor vrouwelijke boeren in Ethiopië

Kelo Elemo (39) uit Meki, Ethiopië, verbouwt tomaten. Zij is 1 van 66.000 boeren die profiteert van het STARS programma. Dit programma verstrekt vooral aan jonge en vrouwelijke boeren leningen en biedt hen hulp om hun producten tegen goede prijzen te verkopen.

STERKE VROUWEN

De wereld heeft sterke vrouwen nodig, zoals Chimène Endjizekane en Bilqis Jubari. Dit is wat zij doen.

CHIMÈNE ENDJIZEKANE, ADVOCAAT IN DE CENTRAAL AFRIKAANSE REPUBLIEK

Chimène Endjizekane runt samen met anderen een centrum voor slachtoffers van seksueel geweld in de armste en ruigste wijk van de hoofdstad Bangui. Ze opende het centrum in 2014, kort na de start van de oorlog.

‘Van de wieg tot de dood zijn seksisme, geweld en armoede het lot van meisjes en vrouwen. Geestelijk en fysiek is dat slopend. Geweld tegen vrouwen wordt meestal verzwegen en daders gaan vrijuit. Soms zijn dat gewapende strijders. Maar veel vaker jongens en mannen die werkeloos, getraumatiseerd en drugsverslaafd thuis zitten.

Het misbruik is niet alleen seksueel. Het is ook psychologisch, economisch en sociaal. Ouders verplichten hun jonge dochters – meisjes nog – te trouwen met mannen die minder arm zijn. Ze mogen dan niet meer naar school, of naar de dokter als ze ziek zijn of zwanger. Ze worden verkracht door hun eigen man. Vaak denken ze dat wat hen overkomt normaal is.

Veel van onze cliënten worden verstoten door de eigen familie. Ze kunnen nergens heen. Wij zorgen voor voedsel en verwijzen naar artsen indien nodig. We documenteren het misbruik en starten, als het slachtoffer dat wil, een strafzaak tegen de dader.

Als er al een verkrachter achter de tralies verdwijnt, dan is die vaak snel weer op vrije voeten. Ze kopen zich vrij. En zoeken hun slachtoffers weer op. Onze strijd tegen seksueel geweld is daarom ook een strijd tegen corruptie.

Ons team trekt ook de dorpen en buitenwijken in. We laten weten dat er hulp is. We zorgen dat wie misbruikt is uit de schaduw kan treden van stigma en angst. We maken naam met ons centrum en staan bekend als de organisatie die achter verkrachters aangaan. Daders beginnen bang te worden voor ons. Maar we kunnen het niet alleen. Bij alle instanties moet gendergelijkheid een prioriteit zijn. Anders verandert er niets wezenlijks.’

CENTRAAL
AFRIKAANSE REPUBLIEK

BILQIS JUBARI, PSYCHOTHERAPEUT IN JEMEN

In Jemen heeft acht jaar oorlog niemand van de 30 miljoen inwoners gespaard. Er zijn maar 46 psychiaters. Bilqis Jubari, psychotherapeut en professor aan de Universiteit van Sanaa, opende in 2011 het eerste openbare centrum voor geestelijke gezondheidszorg.

‘In Jemen lijdt iedereen, maar vrouwen gaan ook nog eens gebukt onder het eeuwenoude juk van de ongelijkheid. De controle van mannen is totaal. Die gaat van gedwongen huwelijken tot geen recht op eigendom. Een voorbeeld: een moeder is verplicht haar zoon van 13 te gehoorzamen.

De oorlog legt alles stil. Geen werk, geen inkomen. Mensen richten hun woede en frustratie op de zwakste schakel. De man mishandelt zijn vrouw of dochter. De moeder leeft

zich uit op haar kinderen. Die laatste stapelen angst op angst en richten hun agressie op elkaar. Tot er alleen nog maar objecten zijn om tegen aan te schoppen. Of jezelf.

Het duurde best lang voor de eerste patiënten kwamen, in 2011. Het taboe op geestelijke stoornissen en geestelijke gezondheidszorg is enorm. Zeker voor vrouwen is de drempel om naar ons centrum te komen heel groot. Sommigen van hen leefden wel tien jaar in totale isolatie, door hun man opgesloten in huis, soms vastgebonden. Bij ons kunnen de vrouwen kosteloos terecht voor therapie en medicatie. Daarbij betrekken we de hele familie. Met succes. Tegenwoordig hebben we, helaas, lange wachtlijsten. Veruit de meeste patiënten – 65 procent – zijn vrouwen. Het lijden onder vrouwen is gewoon groter. Niet zo vreemd in een samenleving waar de controle van mannen zo groot is. En waar het “normaal” is dat een man zijn vrouw slaat. Het diepste lijden onder vrouwen in

Jemen vindt zijn oorzaak in het gebrek aan zelfvertrouwen. Daaraan werken, ook met mannen, is de sleutel. Ons werk verlicht levens. Niet alleen van individuele vrouwen, maar ook van families en gemeenschappen. Nu zien we vrouwen en hun mannen hand in hand over straat, op weg naar hun therapie sessie. In het extreem gesegregeerde Jemen is dat een kleine revolutie.

“Eindelijk kunnen we weer ademen”, zei een patiënte me een keer. Zo belangrijk is therapie. Als een getraumatiseerd volk het eigen lijden niet kan verwerken, komt er nooit vrede.” ■

‘Eindelijk
kunnen we
weer ademen’

JEMEN

Vraag het Akinyi

Wat is vrouwelijk leiderschap?

Akinyi Roselyn Walender staat aan het hoofd van Cordaid in Ethiopië. Ze groeide op in Oost-Afrika en heeft een tijd gewoond en gewerkt in Nederland. In deze Zingeven maakt 'Vraag het Kees...' voor een keer plaats voor 'Vraag het Akinyi...'

In 2017, toen ik voor Cordaid begon in Ethiopië, waren er drie vrouwen in ons landenteam, samen 3%, onder wie één iemand die de thee moest zetten. Dat moest anders. Vandaag is het 35%. Nog een eindje te gaan. Natuurlijk draait gendergelijkwaardigheid om meer dan alleen evenredigheid. Maar dat is wel belangrijk. Want hoe kun je werken aan man/vrouwelijkheid als er bijna geen vrouwen zijn? Ik zet me keihard in om vrouwen meer ruimte te geven. Met stageplekken, banen, doorgroeimoge-

lijkheden. Waarom? Om vrouwen aan te moedigen! Als een man denkt voor 60% te voldoen aan een profiel denkt hij al 'die baan is voor mij'. Als een vrouw 80% heeft van wat nodig is, dan denkt ze 'ik ben vast niet goed genoeg' en haakt af. Dat moet stoppen. Want het talent, de ervaring en professionaliteit van vrouwen is gigantisch maar blijft zwaar onderbenut. Vrouwelijk leiderschap is holistisch leiderschap. Je ziet de mens achter de werknemer. Je creëert een ruimte waarin ieder zich veilig kan voelen en het beste uit zichzelf kan halen. Vrouwen én mannen! Zonder mannen erbij te betrekken heeft werken aan gendergelijkwaardigheid geen zin.

In de internationale ontwikkelingssamenwerking zijn er maar heel weinig Afrikaanse vrouwen in leidinggevende posities. De top is overwegend wit, man en van middelbare leeftijd. De sector wil graag bijdragen aan meer diversiteit en man/vrouwelijkheid in de wereld, maar vergeet soms naar zichzelf te kijken. Als je het echt serieus neemt, maak dan meer plaats voor al die waanzinnig getalenteerde en ervaren vrouwen van kleur! Dat is mijn boodschap voor al die internationale organisaties.

Weet je, ik ben opgevoed door mijn moeder en grootmoeder. Krachtige vrouwen! Ik ben vooral gevormd door hun koesterende en zorgzame kracht, meer dan door de vooral op discipline gerichte vader en grootvaders. Dankzij de sterke vrouwen in mijn leven kan ik stormen weerstaan. Er zijn vast ook zulke vrouwen in jouw leven, lezer!

Vrouwelijk leiderschap laat anderen groeien. Het gaat er niet om dat je zelf vooraan staat, maar dat je anderen de kans geeft om mee vooruit te gaan. Dat is de kracht van het zorgzame. Ik heb het van mijn moeder en grootmoeder. En ik denk dat mijn zoon, die in Nederland studeert, het meekrijgt van mij. Die kracht van het vrouwelijke. ■

? Ook een vraag aan Cordaid? Stel hem via de redactie@cordaid.nl

HULP AFGHANISTAN

Terug op het goede spoor

Na de machtsovername door de Taliban moest Cordaid de hulp tijdelijk stopzetten vanwege logistieke uitdagingen en veiligheidsproblemen. Gelukkig kon in het begin van de winter de hulp weer voortgezet worden, want steeds meer mensen hadden die hulp hard nodig om de ijsskoude en intense winter te overleven. 'We waren alles kwijt', vertelt Ghanimat, een van de mensen die Cordaid ondersteunt in Ghor. 'We konden niet eens de basisbenodigdheden kopen, laat staan ons huis repareren. Met deze steun kan dat nu wel.'

Cordaid deelde onder andere contant geld uit aan 2.150 huishoudens in de provincie Ghor. Hiermee konden ze hun huizen repareren en zichzelf beschermen tegen de barre weersomstandigheden. Deze distributie van contant

geld gaat nog steeds door. Want hoewel de winter voorbij is, gaat het slecht met de economie in Afghanistan. Cordaid probeert zoveel mogelijk mensen te bereiken om hen in deze situatie te ondersteunen.

Eerlijke kans voor vrouwen en meisjes in Bangladesh

Een voorbeeld van een project waarvoor kansarme vrouwen hun economische positie verbeteren is het 'ELLA-pad' project in Bangladesh. Het mooie is dat vrouwen zelf het initiatief hebben genomen om met afvaltextiel herbruikbaar maandverband te produceren. Zij verkopen dit goedkoop in hun gemeenschappen en op scholen. Zo verdienen ze hun eigen inkomen én het heeft een positief effect op meisjes en vrouwen die eerst geen maandverband

konden kopen. Ze hoeven nu geen dag meer te missen en kunnen zonder zorgen naar school of het werk. Leerling Akatar Asha is blij met het pakket maandverband dat door Cordaid gratis op scholen wordt uitgedeeld: 'We hebben een "Ella-pad" afhaalpunt op school waar we maandverband mogen ophalen. Ze zijn zeer comfortabel en ik kan ze zeker vier maanden hergebruiken. Ik mis nu gelukkig geen lessen meer.'

Oekraïners verdienen vrede en waardigheid

In februari is het ondenkbare toch gebeurd: de Russische inval in Oekraïne. Een oorlog met duizenden doden en gewonden en miljoenen Oekraïners op vlucht. Cordaids zusterorganisatie Caritas Oekraïne werkt al sinds 2014 in het crisisgebied en heeft al bijna 950.000 mensen kunnen helpen. Dat blijven we doen en we kunnen onze hulp verder uitbreiden. 'Oorlog is altijd de slechtste optie', zegt Cordaid-directeur Kees Zevenbergen. 'Wat de wereld nu echt nodig heeft is redelijkheid en medeleven.' Cordaid zet samen met haar partners de behoeften van onschuldige mensen voorop. We zorgen voor water, voedsel, onderdak, medische en psychologische hulp.

De Samenwerkende Hulporganisaties kwamen begin maart samen in actie voor Oekraïne. Aan het einde van de Nationale actiedag op 7 maart was al € 106.200.733 opgehaald. Een geweldig gebaar van betrokkenheid en solidariteit met mensen in nood. ■

De ruimte

Zorgen dat iedereen naar de dokter kan als het moet. Niet alleen als je rijk bent, niet alleen in welvarende landen. Daar zet Cordaid zich voor in. Juist op vergeten, achtergestelde of geïsoleerde plekken. Zoals hier in Ethiopië.

Wat zien we op deze foto?

Dit is de ingang van een klein gezondheidscentrum in het dorp Anjaa. Het dorp ligt in de groene heuvels en bergen van Jimma, in de Oromia-regio, in het westen van Ethiopië. Gewapende conflicten teisteren de streek. Maar het gebied staat ook bekend om z'n geweldige koffiebonen.

Wat gebeurt hier?

Het hutje is een wachtershuisje waar patiënten die te vroeg zijn kunnen wachten of schuilen bij slecht weer. De onverharde weg rechts voert naar een stadje met een grote markt, acht kilometer verderop.

Wat heeft Cordaid hiermee te maken?

Sinds 2019 steunt en financiert Cordaid gezondheidscentra in Jimma. Die in Anjaa is er één van. Dit gezondheidscentrum heeft geen stromend water en geen elektriciteit. Toch bedient het een bevolking van 25.000 mensen. Er komen tot vijftig patiënten per dag met longproblemen (houtschoolvuurtjes!), met maag- en darmproblemen, met acute verwondingen (messteken!). Kinderen komen er omdat ze ondervoed zijn. En moeders om te bevallen.

En wat gebeurt er als het regent?

Als het regent, wordt de weg één grote modderpoel. Dan is de tocht naar dit kliniekje een heikel avontuur. Kilo's blubber blijven plakken aan je schoenen. Zie de vloeren dan maar eens schoon te houden! ■

De waterpomp

Waterputten zijn nog altijd van levensbelang. Schoon water betekent leven, gezondheid en vrede, want om water wordt steeds vaker gevochten. Graag zetten we hier dit alledaagse maar tegelijkertijd bijzondere hulpmiddel centraal.

844 miljoen mensen wereldwijd hebben helemaal geen toegang tot veilig drinkwater

We bouwen ook toiletten en zorgen zo voor goede hygiëne.

Niet alleen mensen profiteren van voldoende en veilig drinkwater. Maar ook dieren en planten. Zo werken we aan voedselzekerheid en economisch perspectief.

262 miljoen mensen wereldwijd moeten langer dan een uur lopen om aan water te komen.

500 mensen

Voor elke 500 mensen zou er minimaal één plek (één waterpunt) moeten zijn waar ze schoon water kunnen halen. Dat is een internationale noodhulpnorm die helaas op veel plekken nog niet wordt gehaald.

In Nederland gebruiken we gemiddeld 121 liter water per dag. Het minimum aantal liters dat een mens nodig heeft om van te leven is 15 liter. Dit is inclusief water voor baden, hygiëne en koken.

Minder dan 1 cent per dag

Dat kost schoon drinkwater via een waterput. Een waterput kost 15000 euro, maar daar maken zeker 10 jaar lang 500 mensen gebruik van. 1 cent per dag, vergelijk dat eens met je flesje Spa Blauw van 0,95.

80 meter

Om geschikte waterbronnen te bereiken, wordt soms wel tot 80 meter diep geboord. Is zo'n plek gespot, dan komt het zware geschut: boormachines van soms wel 15 ton.

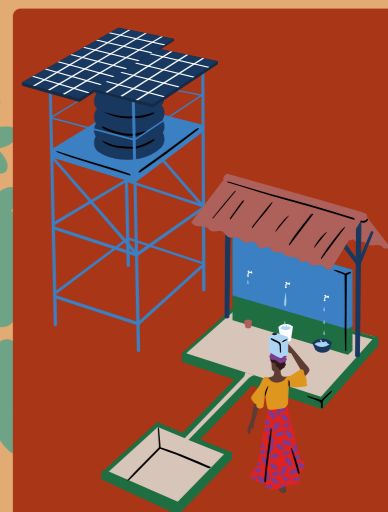
Een waterpomp brengt water naar de oppervlakte, machinaal dan wel door met de hand (of voet) een zwengel heen en weer te bewegen. Een handbediende pomp wordt ook wel zwengelpomp genoemd. Machinale pompen zijn weer onder te verdelen in subcategorieën, zoals elektrische pompen, al dan niet aangedreven door zonnepanelen.

Locatie

Op de locatie voor een waterpomp moet er uiteraard grondwater beschikbaar zijn op niet al te grote diepte. Daarnaast moet de pomp strategisch op een goede plek komen. Waar mensen wonen, bij een school, bij een woonkern, een markt, een kruispunt van komen en gaan. Kortom, daar waar bodemkunde en demografie samenkomen komt de pomp te staan.

Onderhoud

We zorgen dat het onderhoud door de lokale gemeenschap kan gebeuren. We leiden mensen op en maken hen verantwoordelijk. Voor wat zwaardere gevallen van reparatie is er vaak een lokaal bedrijf, het lokale drinkwaterinstituut of een hulporganisatie nodig.

INSTALLATIE OP ZONNE-ENERGIE Een slimme en blijvende oplossing

Naast de aanleg van de waterpompen heeft Cordaid in een vluchtelingenkamp in Oeganda watervoorzieningen gebouwd die door zonne-energie worden aangedreven. Dit watersysteem kan 22 liter leveren aan 4.600 mensen. Er zijn 10 waterpunten in het gebied gebouwd om ervoor te zorgen dat iedereen makkelijk toegang heeft tot schoon drinkwater. Zo hoeven met name vrouwen niet meer uren te lopen en zijn ze altijd verzekerd van stromend water uit de kraan.

TE KOOP

Savannezeep voor meer biodiversiteit

Het hoofdingrediënt van deze zeep is sheaboter, gewonnen uit de vrucht van Afrikaanse sheabomen. Savannezeep kost € 7,45 en kun je vinden in de biowinkels en in de webshop van Cordaid. Met deze zeep vragen Cordaid en Vogelbescherming Nederland aandacht voor Birds, Bees & Business. Dit project wil in één klap de armoede en snelle achteruitgang van de biodiversiteit in het Sahelgebied structureel aanpakken. Met dank aan deelnemers van de Nationale Postcode Loterij. Lees er meer over op pagina 18.

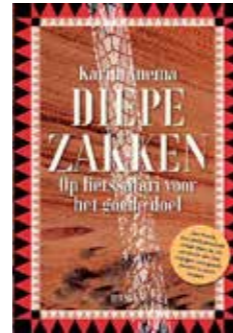

Wil je de vrouwen in Burkina Faso steunen? Door een stuk zeep te kopen draag je bij hun onderneming en aan het natuurherstel.

FOTOGRAFIE ZEEP LAURA DE RIJK

LEESTIP!

Diepe zakken - Op fietssafari voor het goede doel

Met een extreme mountainbike-safari door Tanzania en Kenia haalt een groep fietsers sponsorgeld op voor weesmeisjes. Ze fietsen zich kapot maar helpen ze het land? Schrijfster en journaliste Karin Anema schrijft in deze roman over haar eigen ervaringen van een fietstocht van 700 km door Tanzania en Kenia voor een goed doel. Fictie en non-fictie wisselen elkaar af. Karin: 'Ik heb me vaak afgevraagd waarom mensen zich zo uitsloven en afzien om op deze manier sponsorgeld op te halen voor ontwikkelingshulp. Wat zijn hun motieven. Is het een vorm van altruïsme, is het een verlangen naar zingeven.' Het boek is serieus en tegelijk met lichte spot geschreven.

Te koop in de boekhandel voor €16,95. ISBN 978 94 6319 195 1

Gedicht

*Door twee stappen naar beter en eentje terug
bewegen we tenminste 'n béetje naar voren
het hoeft niet meteen veel, het gaat vaak ook niet vlug
maar met daarom niks doen... is álles verloren
we zouden eigenlijk dát, misschien beter dát
om onze nobele doelen te behalen
alleen met steeds roepen om een hogere lat
is 't kleinste pogen al gedoemd om te falen*

*in één keer perfect; een onmogelijk streven
juist falen is leren en leren weer winnen
wie de tijd neemt en ook de ruimte blijft geven
weet ondanks het eind zoek met moois te beginnen
liever doen wat er kan, dan slechts weten hoe 't moet
wijzen of wijs zijn; liever wezen in wezen
goed genoeg is het nooit maar er lukt genoeg goeds
door stappen te zetten, met durven bewegen*

@Derek.Otte

Cordaid-spreuken in een nieuwe jasje

Cordaid koestert een mooie traditie: de maandelijkse spreuk. Die begon al in 1938 met de bekende spreuk van pater Henri de Greeve: 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf'. Sinds die tijd zijn bijna duizend spreukenkaarten gemaakt. Een mijlpaal! De kaarten hebben dit jaar een nieuwe hippe vormgeving gekregen. Wilt u een set van twaalf spreukenkaarten ontvangen? Stuur dan een mailtje naar matthias.van.halem@cordaid.org.

Sheaboter: voor en door vrouwen

Op weg

Van oudsher produceren vrouwen in West- en Oost-Afrika sheaboter voor verzorgingsproducten. Maar ze profiteren nauwelijks van de groeiende vraag omdat ze afhankelijk zijn van tussenhandelaren. Daarnaast bedreigen klimaatverandering en kap de sheaboom. In het project Birds, Bees & Business, werkt Cordaid aan natuurherstel én marktkansen voor vrouwen in Burkina Faso. Irene Konlan en Lauren Lewis vertellen over de herkomst van sheaboter en het belang ervan voor de zelfstandigheid van vrouwen.

'Shea geeft ons de kans ons eigen geld te verdienen'

Irene Konlan is in eigen land een beroemdheid. Het Ghanese model groeide op in West-Afrika, waar de sheabomen groeien. Ze zet zich in om de sheaboter-traditie te behouden.

te verdienen: voor het gezin, voor voeding en scholing. Die onafhankelijkheid ten opzichte van mannen maakt ons zelfstandiger.

Op de boerderij van mijn grootvader stond altijd een enorme sheaboom – die is gekapt om plaats te maken voor landbouw.

'Dit is het land van de savanne en sheabomen. Onze vrouwen plukken sheanoten, koken deze en verwerken ze tot sheaboter. De shea wordt overal voor gebruikt, in iedere levensfase – vanaf je geboorte tot het moment dat je sterft. Letterlijk. Tijdens de zwangerschap zorgt de natuurlijke sheaboter ervoor dat de huid soepel blijft. Na de bevalling gebruiken we het voor de baby. We koken in sheaboter, nemen een bad in shea-olie en gebruiken het op onze huid en haren. En als er iemand is gestorven, branden we een kaars gemaakt van sheaboter. Shea geeft vrouwen de kans hun eigen geld

Die boom staat symbool voor heel veel andere bomen. Het land dat ooit meer dan genoeg shea en honing opleverde, is totaal uitgeput. Langzaam begint het tij te keren. Mensen begrijpen dat we bloemen nodig hebben, zodat er ook bijen zijn voor de bestuiving van onze gewassen. Maar het herstellen van het landschap kost tijd. Ik droom dat de volgende generatie een savanne kent vol shea- en andere bomen, bijen en bloemen. Iedere vrouw – jong en oud – kan dan vanuit de nabijheid van haar huis minstens vijf zakken noten plukken. Voor het zover is, hebben we nog een wereld te winnen.'

BURKINA FASO

Cordaid werkt hier samen met de Vogelbescherming en Fair Climate Fund aan natuurherstel én marktkansen

440.000
bomen planten we, waaronder de sheaboom, om de biodiversiteit te herstellen

220.000
vrouwen trainen we in de beste manieren om sheaboter duurzaam te produceren

2.500
huishoudens stappen over op betere kookvoorzieningen, waarvoor minder brandhout nodig is en waarbij minder CO² vrijkomt

'Van sheanoot tot sheaboter vergt zoveel stappen'

Lauren Lewis is model en influencer. Ze reisde als ambassadeur naar het project.

'Ik wist wel dat shea uit West-Afrika komt, maar dat de shea een noot is die groeit aan een boom, was nieuw voor me. Evenmin besepte ik hoe sheaboter werd gemaakt. Dat bleek een enorme klus, uitgevoerd door alleen maar vrouwen. Van sheanoot tot sheaboter vergt zoveel stappen. De vrouwen – ook jonge meiden en zwangere vrouwen – moeten de noten eerst plukken, dan koken, stampen, mengen, opnieuw koken, enzovoort. Daarna moeten

ze nog naar de markt om het te verkopen. Hier in Nederland is shea een basisingrediënt voor veel beautyproducten. Ik ben mijn potjes en tubes nagelopen. Heel vaak bevatten deze sheaboter. Als ik het ergens op een pot

zie staan, denk ik meteen aan de vrouwen in West-Afrika en wat zij er allemaal voor hebben moeten doen. Ik hoop dan maar dat het "goede shea" is, uit een streek waar het landschap nog rijk is en de vrouwen een eerlijke prijs krijgen. Fairtrade lijkt me een goede indicatie, maar zonder echt eigen keurmerk, blijft het lastig om te weten of het in de hele keten wel klopt.' ■

DORINE MANSON, MANAGING DIRECTOR NATIONALE POSTCODE LOTERIJ:
"Klimaatverandering zorgt niet alleen voor vershraling van biodiversiteit, ook armoede is een groot gevolg van het veranderende klimaat. We zien daarom hoe belangrijk het is om een brug te slaan tussen mens en natuur. Birds, Bees & Business combineert natuurherstel met een duurzaam inkomen voor lokale bevolking. We steunen dit innovatieve project met trots."

Maimona (links) uit Jemen is een van de deelnemers van het 'Young People Behind Cameras' project

SABINE HARMES OVER HAAR BIJZONDERE
VIDEOPROJECT MET JONGEREN

‘We moeten de jeugd een stem geven’

Jonge inwoners van landen als Irak, Jemen en Ethiopië filmde aangrijpende verhalen over de uitdagingen waar de jeugd in deze fragiele gebieden voor staat. Initiatiefnemer van dit bijzondere filmproject 'Young People Behind Cameras' is Sabine Harmes. Hier vertelt ze erover.

Na een eerste schaduwwijk beeld van een stad gelegen tussen de bergen, klinkt een kalme vrouwenstem: 'Mijn naam is Amal. Dat betekent hoop. Mijn hele leven staat in het teken van een beslissing waar ik niets mee te maken heb gehad.'

Amal woont in Jemen, een land dat sinds 2014 wordt verscheurd door een wrede burgeroorlog, met veel doden, verwoesting en een voortdurend dreigende hongersnood tot gevolg. In een vier minuten durende video neemt ze de kijker mee door het puin van haar stad, terwijl ze de plekken toont waar haar dierbaren zijn omgekomen.

Een groep jonge Jemenieten heeft de aangrijpende video gemaakt als onderdeel van het project 'Young People Behind Cameras'. Deelnemers uit zes landen (Jemen, Irak, Democratische Republiek Congo, Ethiopië, Mali en Oeganda) gingen op pad met een camera om in beeld en geluid een verhaal te vertellen uit hun land. Het verhaal van de grote uitdagingen waar de jeugd in deze fragiele gebieden voor staat. Hún verhaal.

Initiatiefnemer van het avontuurlijke project is Sabine Harmes. Na haar studie Industrieel Ontwerpen aan de TU Delft, vertrok ze voor vijf jaar naar Brazilië waar ze met jongeren in een sloppenwijk van Rio de Janeiro werkte aan culturele projecten, zoals toneelspelen of het maken van producten met gerecyclede materialen. Na ook nog enkele jaren in Nicaragua te hebben gewoond, is zij nu terug in Nederland. Daar doet zij voor haar nieuwe studie International Development Studies een stageproject bij Cordaid. Sabines ervaring in het begeleiden van creatieve processen met jongeren sluit namelijk goed aan bij de ambitie van Cordaid om zich meer in te zetten voor deze doelgroep.

Amal neemt de kijker mee door het puin van haar stad

Waarom vind je het belangrijk dat een goed doel als Cordaid zich richt op de situatie van jongeren?

'Ze vormen een groot en belangrijk deel van de bevolking in de landen waar hulporganisaties actief zijn. Soms zelfs de meerderheid. De ontwikkelingssector probeert mensen op lokaal niveau steeds meer zeggenschap te geven. Dan moeten we juist de jeugd daarbij betrekken en ze een stem geven.'

Waarom heb je gekozen voor een videoproject?

'Ik heb een creatieve achtergrond en ervaring in dit soort activiteiten. Het biedt een mooie gelegenheid om te laten zien op welke manier Cordaid al samenwerkt met jongeren en wat zij te vertellen hebben. Het idee is dat ze het helemaal zelf doen en dat ik hen waar nodig ondersteun.'

Hoe heb je de deelnemers gevonden?

'Vooral via het lokale partnernetwerk van Cordaid. We hebben online ruchtbaarheid gegeven aan het idee en er werd goed op gereageerd. Uiteindelijk

Sabine Harmes doet voor Cordaid een bijzonder stageproject met en voor jongeren.

‘De video laat zien waartoe jongeren in staat zijn’

is het een zeer diverse groep geworden, van jongeren uit zes landen, die tegen het einde van het project ook veel contact met elkaar zochten en ervaringen uitwisselden. Dat was ook een mooi bijkomstig resultaat.’

Het zal niet makkelijk zijn geweest om op afstand al die verschillende videoproducties te begeleiden, vaak met mensen die in oorlogsgebieden zitten en weinig middelen ter beschikking hebben. Hoe ging dat?

‘Vaak was de internetverbinding de grootste uitdaging. Al die online meetings waarin we voortdurend tegen elkaar moesten zeggen: "Hoor je me?", "Ben je er nog?". Dat was soms echt een beperking. Aan de andere kant is het een groot voordeel en een mooie kans dat we wereldwijd met elkaar kunnen samenwerken.’

Los van de praktische obstakels, hadden sommige deelnemers uit landen waar veel repressie is geen moeite om zich vrij te uiten in hun werk?

‘Dat probleem speelt inderdaad op veel plekken, maar ik merkte dat vooral in Mali. We hebben ons afgevraagd of het wel veilig genoeg was om daar te filmen. Het gaat om mensen die voor het geweld zijn gevlucht. De angst was dat er gevolgen zouden zijn voor de achtergebleven familieleden. Uiteindelijk kwamen we er met elkaar uit. We hebben bewust neutrale locaties opgezocht en besloten dat het zo

alsnog veilig genoeg was om mensen wel herkenbaar in beeld te brengen.’

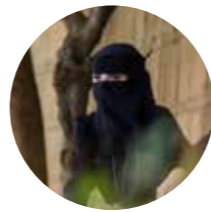
Om wat tegenwicht te bieden aan de altijd aanwezige misère in conflictgebieden, probeert Cordaid vaak ook een positief verhaal te vertellen. We willen laten zien dat mensen sterk zijn en in staat om, met wat steun van ons, hun situatie zelf te verbeteren. Veel van de video's uit het project zoomen echter in op de donkere kanten van het leven van de jongeren. Wat vind je daar van?

‘Laten we de video van de deelnemers uit Jemen als voorbeeld nemen. De verwoesting en de nutteloosheid van de oorlog komen zo sterk naar voren in hun werk, dat de kracht van jongeren wat op de achtergrond raakt. Maar dit verhaal is relevant voor hen. De gevoelens van depressie zijn reëel. Door dat in beeld te brengen wordt erover gepraat. De video is van hoge kwaliteit en laat zo op zichzelf al zien waar jongeren toe in staat zijn en waar hun kracht ligt, ook al zijn de beelden nog zo deprimerend.’

Wat moet het delen van hun verhaal de jongeren uiteindelijk opleveren?

‘Het is een constructieve manier om bezig te zijn met je eigen ellende. Het enthousiasme van de deelnemers was erg groot en ze kregen er veel energie van. Ze hebben nachten doorgewerkt om de video's af te krijgen. Uiteindelijk is het doel, naast betere videomakers worden, dat ze door hun verhaal te vertellen en te delen met de rest van de wereld, meer kansen krijgen om hun situatie te verbeteren.’ ■

De video's met het werk van de deelnemers zijn binnenkort te zien op de website van Cordaid.

Maimona Almoalem uit Taiz, Jemen

‘Onze video gaat over de pijn en het onrecht waarmee jongeren en vrouwen in Jemen worden geconfronteerd. Jonge mensen zoeken hoop, maar ze zitten gevangen in een onmogelijke situatie en kunnen niets doen om dit te veranderen. De video laat zien dat oorlogen meer slachtoffers maken dan alleen de gewonden en doden. Jongeren nemen geen deel aan de oorlog, maar worden er wel door getroffen. Vooral psychisch. Sommigen hebben de kracht niet meer om verder te gaan met hun leven. Ze vragen helemaal niet veel. Gewoon een normaal leven. Dat verdienen ze.’

Fanta Bathily uit Segou, Mali
‘Het verhaal in onze video is heel tragisch. Het gaat over ontheemden die verschrikkelijk hebben geleden en alles hebben verloren. We moesten filmen in een regio waar veel onveiligheid is en dat zorgde voor problemen. De mensen in de video maakten zich zorgen over hun familieleden die nog steeds in de conflictgebieden wonen. Toch was dit project een prachtige kans om een verhaal te maken dat verteld moet worden. Ik wist bijna niets van filmen en ik heb zoveel kunnen leren. Ik heb veel respect voor mensen die documentaires maken. Ik vind hun werk geweldig.’

‘Alleen door samen te werken kun je echt iets doen tegen een virus’

Veertig jaar geleden begon de aidsepidemie en de strijd tegen het hiv-virus. Christina de Vries was erbij, als tropenarts in het epicentrum van de crisis: het Afrikaanse continent. Ze neemt ons mee naar toen en trekt lessen voor vandaag.

Christina is Cordaid's expert op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid. In de jaren tachtig draaide ze lange dagen als tropenarts in Nigeria en andere Afrikaanse landen. Ineens schoten toen de sterftcijfers omhoog en niemand wist waarom. ‘Het was echt risicovol om toen als arts te worden uitgezonden. Operatiehandschoenen werden nog gewassen, spuiten gerecycled. Hiv-testen bestonden niet, sneltesten al helemaal niet. Er was geen behandeling, aids was een doodvonnis. Pas in 2000 kwamen er medicijnen die werkten’, vertelt Christina. In oostelijk en zuidelijk Afrika stierven veel mensen. Aids sloeg grote gaten in de zorg, het onderwijs, de economie. ‘Er waren zoveel begrafenissen. Alleen al daardoor konden mensen hun werk niet meer doen’, herinnert Christina zich. De aidsepidemie is nu over haar hoogtepunt heen. Er is geen vaccin, maar combinatietherapie werkt. ‘Aids is een chronische ziekte geworden waarmee je oud kunt worden. Onderzoekers verwachten dat je tussen nu en vijf jaar volledig kan genezen van hiv.’

Omdat nog veel mensen sterven aan aids - vorig jaar 680.000 - blijft Cordaid aids bestrijden. Bijvoorbeeld door in heel DR Congo aidsmedicijnen beschikbaar te stellen. ‘Tegenwoordig is onze aidsbestrijding onderdeel van een veel bredere inzet voor seksuele en reproductieve gezondheidszorg overal ter wereld, met name voor jongeren. We willen ongewenste zwangerschap en vroegtijdige schooluitval voorkomen. Jongeren moeten zelf kunnen beslissen over hun eigen lichaam, hun seksualiteit. Of ze wel of geen kinderen willen, hoeveel en wanneer’, legt Christina uit. Leert veertig jaar aidsbestrijding ons iets in de strijd tegen corona? De voormalig tropenarts herkent vooral veel patronen. ‘Hoe moeilijk het is om voorlichting te geven aan mensen die de pandemie ontkenen. Ook overbelasting van zorg zag je toen en nu. Met “harder werken” of “meer inroosteren” los je dat probleem niet op.’ Ze trekt twee lessen uit de strijd tegen aids. ‘Pak het wereldwijd aan. Alleen door over grenzen heen samen te werken kun je echt iets doen tegen een virus. En hou overal de gezondheidszorg op peil. Dat is humaner, effectiever en goedkoper.’ ■

Pleidooi

‘Overheid, maak een crisisplan om binnen de anderhalve graad opwarming te blijven!’

Theoloog Rozemarijn van 't Einde (29) is sinds een jaar klimaatactivist bij Extinction Rebellion en Christian Climate Action. Ze is onder meer initiatiefnemer van de Klimaatwake bij het Catshuis, tijdens de formatie, om de roep om een daadkrachtiger, rechtvaardiger klimaatbeleid kracht bij te zetten. Haar activisme kent één doel: de landelijke overstap naar een duurzamere, rechtvaardigere wereld. Te beginnen met de crisisaanpak om binnen de anderhalve graad opwarming te blijven.

‘**A**ls klimaatactivist bij Extinction Rebellion bereid ik acties voor -zoals de Klimaatwake en het vervolg daarop-, stuur mails, geef interviews, vergader, voer gesprekken met Tweede Kamerleden en neem deel aan bezettingen en blokkades. Alles met één doel voor ogen: het afwenden van de klimaatcrisis door klimaatdoelen te halen. De klimaatcrisis is het grootste en meest bedreigende probleem dat we kennen. Acties als de Klimaatwake hebben een rimpeleffect; er sloten wakers aan die nooit eerder hadden gedemonstreerd. Zij inspireren op hun beurt anderen. Politici hebben dagelijks vanuit hun raam gezien hoezeer klimaatrechtvaardigheid ons het hart gaat en hebben onze zorgen meegenomen in het regeerakkoord. Onlangs hebben we de lobby van provinciekantoor Noord-Holland bezet om de sluiting van Tata Steel te eisen. Eén werkdag later besloot de gedeputeerde, met wie we die dag uitgebreid spraken, Tata Steel een deadline te geven voor de sluiting van ernstig vervuilende onderdelen. Langzamerhand wordt bestuurlijk Nederland minder naïef over de fossiele industrie.

We voelen niet wat er werkelijk op het spel staat en bepalen zo het lot van de mensen na ons en van mensen in arme landen. Als wij onze verantwoorde-

lijkheid voor een duurzamere wereld al niet pakken, wat kunnen we dan van andere landen verwachten? Klimaatverandering lijkt ingewikkeld, maar het komt erop neer dat we de grenzen van de planeet zullen overschrijden, terwijl we de mogelijkheid en middelen hebben om dit nog te voorkomen. Er is geen plan. We gaan het ongemak uit de weg. Ik zie het als gebrek aan lef om het beest in de bek te kijken. Het ergste is dat onze leiders dat ook doen. Ik wil dat de overheid eerlijk is over de klimaatcrisis en doet wat nodig is om die rechtvaardig tegen te gaan.

Voor mij is niets doen geen optie. Door je af te vragen “wat kan ik doen?” vermindert het gevoel van machteloosheid. Actievoeren voor het klimaat voelt als het meest christelijke wat ik nu kan doen. Ik roep ook kerken op zich in te zetten. Als je naastenliefde en zorg voor de schepping serieus neemt, dan kun je volgens mij niet anders dan nu in opstand komen. Door het aan te gaan ben ik minder bang en ontmoet ik gelijkgestemden. Dat geeft me steun. Iedereen die opstaat is een steen in de vijver en inspireert anderen. Ik zie dingen veranderen, zoals pensioenfondsen ABP dat, onder druk van actievoerders, niet langer belegt in fossiele energie. Dus beste overheid: laat burgers weten wat er op het spel staat en durf te doen wat nodig is!’ ■

Meer weten of zelf klimaatwaker worden?
deklimatewakers.nl

‘Ik wil dat de overheid eerlijk is over de klimaatcrisis’

Anne Mieke van Gestel liet Cordaid haar huis na

...en investeert zo in verloskundige zorg in Afrika...

Na haar overlijden op 88-jarige leeftijd in 2019 liet verloskundige Anne Mieke van Gestel de opbrengst van haar woning na aan Cordaid. Met dat geld investeert Cordaid in betere overlevingskansen voor moeders en kinderen in de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR).

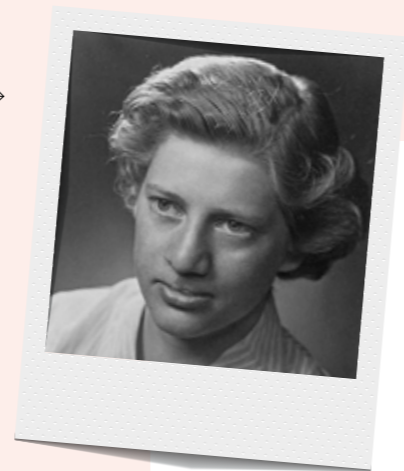
Anne Mieke van Gestel behaalde haar diploma verloskunde in Engeland, halverwege de vorige eeuw. Daar leerde ze 'en passant' goed Engels spreken en schrijven. Dat was belangrijk voor haar, want ze wist al vroeg dat ze in de koloniën wilde gaan werken. In 1959 reisde ze naar Nigeria voor Memisa, de missie-organisatie voor gezondheidszorg in Afrika waaruit Cordaid later is ontstaan. Daar, in het straatarme Nigeria van toen, kwam haar liefde voor het werk pas echt tot bloei.

De gedreven verloskundige hield zoveel van de kinderen die ze ter wereld bracht, dat er vaak een band bleef bestaan. Veel van die kinderen waren ook gek op haar en kwamen regelmatig op bezoek. Anne Mieke hield van het leven en wilde ook graag na haar overlijden mensen blijven helpen bij de geboorte. Dit realiseerde ze door de opbrengst van haar huis na te laten aan Cordaid; het Anne Mieke van Gestel fonds.

Cordaid zet dit fonds in om het kwalitatieve én kwantitatieve tekort aan gezondheidswerkers - en dus ook aan verloskundigen in gezondheidsklinieken in de Centraal-Afrikaanse Republiek op te lossen. Daarom ondersteunt Cordaid sinds 2015 de opleiding tot verloskunde van jonge mensen uit vooral rurale gebieden. Ook verstrekt Cordaid medische apparatuur voor zes opleidingsziekenhuizen waar de school én Cordaid banden mee hebben.

Met meer kennis bij het gezondheidspersoneel over moeder- en kindzorg en betere apparatuur overleven meer vrouwen hun zwangerschap en bevalling en krijgen meer baby's een goede start. Inmiddels zijn er al jongeren afgestudeerd en de komende jaren zullen er nog 55 verloskundigen afstuderen, mede dankzij het Anne Mieke van Gestel fonds. ■

Een nog jonge Anne Mieke van Gestel

'Elke twee minuten sterft er ergens ter wereld een vrouw tijdens haar zwangerschap of bevalling. Vaak onnodig. Daarom zorgt Cordaid, samen met lokale partnerorganisaties, voor verbetering van de gezondheidszorg voor moeders en hun (pasegeboren) kinderen in de meest afgelegen gebieden ter wereld. Ook in de Centraal-Afrikaanse Republiek.'

Dr. Nathan Moyangbai,
Programmanager
Gezondheidszorg,
Cordaid CAR

Wilt u meer weten over erven en schenken aan projecten van Cordaid? Neem dan contact op met Smaragda den Hond, via smaragda.den.hond@cordaid.nl of 06 223 209 80

106 jaar
ervaring

16,6 miljoen
mensen wereldwijd direct geholpen

250.000
donateurs in Nederland

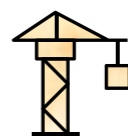

11 miljoen
mensen toegang tot gezondheidszorg geboden

ENKELE
RESULTATEN
uit jaarverslag 2020

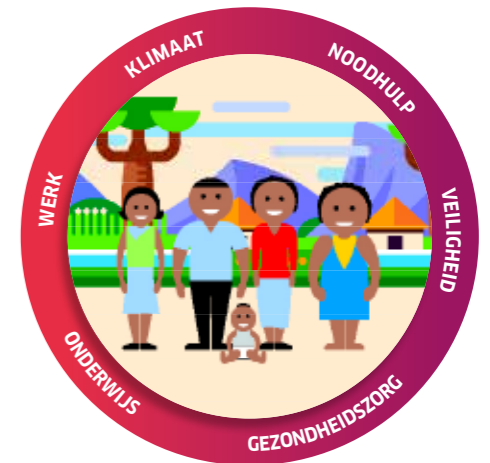

652.000
kinderen toegang gegeven tot onderwijs

68.000
leningen gegeven aan ondernemers

3,1 miljoen
mensen ontvangen directe noodhulp

630.000
mensen geholpen om weerbaarder te zijn tegen rampen

WAT WE DOEN

Op de wereld om elkaar te helpen

De wereld van vandaag kent grote grensoverschrijdende uitdagingen, denk aan de klimaatcrisis, conflicten en natuurrampen die tot grote migratiestromen leiden en de coronapandemie die ons allemaal raakt. Ook dichtbij huis gaan er dingen niet goed: een tweedeling in de maatschappij dreigt, jonge mensen ontbreekt het aan kansen. Cordaid strijdt voor een wereld waarin mensen tot

hun recht komen, leven in vrijheid, zonder armoede. Zo'n wereld begint als we samen niet goed functionerende systemen verbeteren, zodat iedereen echt mee kan doen. Een eerlijke wereld is mogelijk!

We zijn ontzettend blij dat u meebouwt aan zo'n wereld met uw gift, uw betrokkenheid bij ons werk, uw mentaliteit van omkijken naar elkaar.

Dichtbij bouwt u mee in uw eigen persoonlijke omgeving, wat verder weg doordat u wellicht programma's van Cordaid in Nederland ondersteunt. Verder weg steunt u ons werk in de meest kwetsbare gebieden wereldwijd waar andere organisaties vaak niet eens meer durven of kunnen komen. Zo wordt het waar: de wereld is prachtig als je er samen iets van maakt. Dank u wel!

COLOFON: Zin geven is het donateursmagazine van Cordaid. Het blad verschijnt twee keer per jaar.

Adres Cordaid: Grote Marktstraat 45
2511 BH Den Haag
Ibannummer:
NL57INGB000000934

Concept: Maters en Hermsen Journalistiek
Hoofdredactie: Cordaid
Tekst: Cordaid en Maters en Hermsen Journalistiek

Vormgeving: Maters en Hermsen Vormgeving
Drukwerk: Printman Made
Lithografie: Studio Boon

Wilt u in gesprek met ons, dan staan wij u graag te woord, ook over vragen die met het magazine te maken hebben. U kunt reageren door een mail te sturen naar info@cordaid.nl. Ook kunt u bellen met onze servicedesk, tijdens kantooruren: 070-3136233.

De spreuk

'Schulden zijn niet altijd een kwestie van eigen schuld'

Armoedebestrijding is een naar woord, vindt Marjorie Malbons, oprichter en directeur van stichting MAIT in Rotterdam, die mensen met problematische schulden ondersteunt. 'Ongedierte bestrijd je, armoede niet', stelt Marjorie. 'Armoede zal er altijd zijn, maar je kunt het wel verzachten, zonder vooroordeel.' Ze weet waar ze het over heeft; ooit had ze zelf schulden. 'Ik heb zelf in armoede geleefd en kreeg niet de hulp die ik nodig had. Ook was er niemand die mijn hand vasthield. Mijn kinderen hebben geleden onder de financiële problemen. Dat wil ik niet voor andere kinderen wiens ouders ook in zo'n situatie zitten.' Haar eigen ervaring gebruikt ze nu om anderen te helpen, samen met haar collega's - ook ervaringsdeskundigen - bij MAIT. Haar aanpak is onderscheidend en liefdevol omdat mensen de ruimte krijgen te vertellen waarom ze in de schulden zijn geraakt. 'Daar wordt vaak niet naar gevraagd, alleen naar hoe ze in de schulden zijn geraakt. De nadruk lijkt vaak te liggen op de eigen schuld. Dat willen wij niet, want het is niet altijd een kwestie van eigen schuld. Iedereen kan schulden krijgen. Vaak is een dramatische gebeurtenis de trigger. Denk aan baanverlies, een scheiding, een overlijden. Of er is sprake van taalproblemen zoals analfabetisme of gebrekkige kennis van de Nederlandse taal. De problemen stapelen zich op en mensen komen er zelf niet meer uit. Mijn inspanningen maken verschil voor onze cliënten omdat ik me in hen verplaats, hen niet veroordeel en hen weer in hun eigen kracht probeer te zetten.' Bij gezinnen met financiële problemen - bijvoorbeeld als gevolg van de toeslagenaffaire - staat altijd het belang van kinderen voorop. 'Wij nemen als het nodig is zorg voor kinderen over. Niet de basisverzorging natuurlijk, maar we regelen sociale verplichtingen -verjaardagstraktaties, kinderpartijtjes, sport-, of schoolzaken. Dan zie je bij ouders onmiddellijk enorme opluchting en ontstaat er ruimte voor andere zaken. Maar we regelen net zo makkelijk een boodschappentas vol gezonde spullen, als dat even nodig is.

Marjorie werkt samen met Cordaid.

'Onze stichting ontvangt een bedrag van Cordaid voor cliënten buiten Rotterdam.

Ons werkgebied is Rotterdam en omgeving, daarvoor krijgen we geld van onder meer de gemeente.

Maar er komen ook hulpvragen van daarbuiten, zoals Schiedam, Capelle en Almere. Mede dankzij Cordaid kunnen we voor die mensen nu ook iets betekenen.' ■